

Dva a půl kila zlata na střeše, Hynaisova opona umístěná načerno, tajné chodby k břehům Vltavy a proč není z prezidentské lóže vidět na jeviště – Tatjana Medvecká provede zákulisím a historií Národního divadla.

17. 3. 2016

Šestnáct krátkých pohledů do zákulisí naší první scény, kterou diváky provede herečka Tatjana Medvecká. Ta představí Národní divadlo od historických ikon, přes zajímavosti až k technickým vymoženostem naší nejslavnější divadelní budovy. Nový dokumentární minisériál Národní divadlo, jak jej neznáte se bude vysílat na obrazovkách ČT art každý den od pondělí 21. března. Koproducentem cyklu je Národní divadlo.

Detaily umělecké výzdoby, které zůstávají při návštěvě divadelního představení skryty, příběhy jejích tvůrců i představení tajemných zákoutí a traktů, kam je běžným divákům vstup zakázán. Od historických ikon jako jsou Hynaisova opona, Trigý, Lunety a základní kameny Národního divadla, přes technické zajímavosti jako protipožární opona nebo podzemní sklad dekorací až po technologické tunely, točny a propadliště. To vše představí, vždy na ploše tří minut, cyklus Národní divadlo, jak jej neznáte.

*„16. května 1868 to byla v Praze velká sláva. Sjely se sem statisíce lidí z celé země. Všichni chtěli být při tom, až se položí základní kámen Národního divadla. Jenže ani Karel Sladkovský se při slavnostním poklepání na základní kámen nemohl dopočítat, kolik těch základních kamenů vlastně je a tak musel změnit svůj slavnostní projev. A právě tomu se v prvním díle věnuje náš cyklus,“ říká **Ondřej Šrámek**, v jehož tvůrčí producentské skupině cyklus vznikl. „Diváci se také například dozvědí, že Hynaisova opona visí v Národním divadle od roku 1883 v podstatě načerno, protože tehdejší schvalovací komise shledala dílo jako málo národní a razantně jej odmítla, nebo jaký nápis je ukryt na zadní straně opony. Podíváme se i do tajemných chodeb, které vedou přímo pod budovou a ústí u Vltavy. Kdysi se používaly pro přepravu kulis. Nebo objasníme, proč se Národnímu divadlu přezdívá Zlatá kaplička a kolik zlata v něm můžete najít,“ dodává **Šrámek**.*

*„Věnujte tři minuty zajímavostem o Národním divadle. Určitě zjistíte, že je stále leccos neznámého v historii, o které si myslíme, že ji známe,“ říká prof. **Jan Burian**, ředitel Národního divadla.*

„Vzhledem k tomu, že jsem v Národním divadle čtyřicet let, je můj vztah k němu víc než vřelý. Sama jsem byla překvapena, kolik toho o něm nevím. Znalosti jsem si ráda doplnila a musím říct, že ve všech těch míst, kam jsme se během natáčení dostali, mě nejvíc okouzilo podkroví střechy. I

taková chůze po hřbetu střechy byl úžasný zážitek," říká k natáčení herečka a moderátorka cyklu Tatjana Medvecká.

Anotace a vysílání jednotlivých dílů

Národní divadlo, jak je neznáte (1/16)

Už Karel Sladkovský se nemohl při slavnostním poklepání na základní kámen Národní divadla v roce 1868 dopočítat, kolik těch základních kamenů vlastně je. Sedm nebo šestnáct?

Vysílání: 21. 3., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (2/16)

Miroslav Tyrš se nezasloužil jen o vznik tělocvičného spolku Sokol, ale také o výzdobu Národního divadla. Nebýt jeho, nevzpínaly by se směrem k Národní třídě koňská trojspréží zvaná Trigý.

Vysílání: 22. 3., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (3/16)

Hynaisovu a železnou, protipožární oponu zná každý. Ve skutečnosti má ale Národní divadlo opon pět a půl.

Vysílání: 23. 3., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (4/16)

Zlatý lustr okouzlil při slavnostním znovuotevření v roce 1883 nejen krásou, ale také světlem, které zajišťovaly dva tisíce "lampiček Edisonových". Národní divadlo patřilo k prvním elektrifikovaným divadlům na světě.

Vysílání: 24. 3., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (5/16)

Nad Národním divadlem bdí múzy. Kromě devíti kamenných, které je hlídají zvenku, se vznášejí i nad diváky. Na obrazech Františka Ženíška, které zdobí strop hlediště.

Vysílání: 25. 3., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (6/16)

Kromě nepřehlédnutelného a snadno pochopitelného motta "Národ sobě" disponuje Národní divadlo ještě jedním lapidárním, ale méně jednoznačným nápisem vyvedeným na zadní straně Hynaisovy opony: "Klobouk dolů".

Vysílání: 26. 3., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (7/16)

Hynaisova opona visí v Národním divadle od roku 1883 v podstatě načerno. Tehdejší schvalovací komise shledala dnes nejslavnější Hynaisovo dílo jako málo národní a razantně ho odmítla.

Vysílání: 27. 3., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (8/16)

Původně měla být královská, dnes prezidentská lóže umístěna vprostřed prvního balkonu, jak bývalo v divadlech zvykem. Proč nakonec skončila v pravém rohu, odkud není na jeviště vůbec vidět?

Vysílání: 28. 3., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (9/16)

Zatímco hlavní foyer se od počátku pyšní bohatou výzdobou, malé foyer určené pro nemajetné diváky s lístky na galerii se výzdoby dočkalo až v polovině minulého století.

Vysílání: 29. 3., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (10/16)

Pod budovou Národního divadla vedou tajné chodby. Přesněji tunely ústící u Vltavy. Kdysi se využívaly pro přepravu kulís, dnes slouží převážně zvědavým labutím.

Vysílání: 30. 3., 20.15 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (11/16)

Stavbu Zlaté kapličky provázelo mnoho sporů, hádek a osobních útoků, které se po požáru ještě přiostrhly. A tak se ani nelze divit, že se architekt Josef Zítka zařekl, že do znovuotevřeného divadla už nikdy nevstoupí.

Vysílání: 31. 3., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (12/16)

Lunety zdobí nejen Sixtinskou kapli, ale také Národní divadlo. Jejich autory však nejsou jen slavní Mikoláš Aleš a František Ženíšek, ale také dnes zcela zapomenutý Josef Tulka, který jako jediný dodržel požadavky zadavatelů.

Vysílání: 1. 4., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (13/16)

Prezidentská lóže má své prezidentské zázemí. Na výzdobě prezidentského, dříve královského salonku si dali zadavatelé záležet. Co do umělecké kvality i co do jejího národně uvědomělého vyznění.

Vysílání: 2. 4., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (14/16)

Ředitelé Národního divadla od počátku úřadují v místnosti, jejíž nejcennější uměleckou výzdobou je kus bývalé divadelní dekorace. Obraz svaté Cecílie, jehož autorem je Vojtěch Hynais.

Vysílání: 3. 4., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (15/16)

Národnímu divadlu se neříká nadarmo Zlatá kaplička. Na výzdobu jeho střechy bylo použito víc než dva a půl kilogramu čtyřadvacetikarátového zlata.

Vysílání: 4. 4., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo, jak je neznáte (16/16)

Sbírka na stavbu Národního divadla přinesla českému národu nejen vlastní divadelní budovu, ale také nový pozdrav, do kterého se přeměnilo tehdejší sbírkové heslo "Na zdar Národního divadla"

Vysílání: 6. 4., 20.18 hod., ČT art

Národní divadlo jak jej neznáte

uvádí: Taťjana Medvecká // **režie a scénář:** Adéla Sirotková // **dramaturgie:** Eva Langšádlová // **kamera:** Pavel Brynych // **vedoucí výroby:** Alena Markvartová // **kreativní producent:** Ondřej Šrámek